

Pääsiäisyön saarna 20.4.2019, Karjasillan kirkko, Mk 16:1-8

Kuulemamme evankeliumi päättyy kuvaukseen reaktiosta, kun kohtaamme jotakin, joka ylittää inhimillisen käsityskykymme rajat.

Enkelin ilmestys haudalle varhain aamulla saapuneille naisille järkytti. Järkytys oli niin suuri, että enkelin sana ”älkää pelästykö” ei rauhoittanut saati tyynnyttänyt.

Markuksen evankeliumin päättävät jakeet 9-20 ovat hakasuluissa. Hakasulut ovat merkki siitä, että jakso puuttuu Uuden testamentin vanhimmista käsikirjoituksista. Tästä perustellusta syystä loppujakeita pidetään evankeliumikerrontaa täydentävänä lisäyksenä. Vuonna 1992 julkaistun suomenkielisen Raamattumme käännöskomitea toteaa evankeliumin lopun jälkeisessä alaviitteessä seuraavasti: ”Markuksen evankeliumi päättyi alkuaan jakeeseen 8. Joku varhaiskristillinen kirjoittaja on täydentänyt evankelistan esitystä muualta tunnetulla, luotettavaksi katsotulla perimätiedolla”.

Mielestäni tämä kotoisen raamatunkäännöskomitean johtopäätös on yksioikoinen tulkinta. Se sulkee pois sen mahdollisuuden, että Markuksen evankeliumin alkuperäinen loppu on kadonnut. Komitean tulkinnan mukaan Markus siis olisi päättänyt evankeliuminsa näihin sanoihin: ”Ulos tultuaan naiset pakenivat haudalta järkytyksestä vapisten. He eivät kertoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät”.

Herää kysymys, miksi evankeliumi olisi päättynyt vapinaan, pelkoon, järkytykseen, pakoon ja lamaannukseen. Monet kansainvälisesti tunnetut ja tunnustetut Uuden testamentin tutkijat eivät yhdy komitean näkemykseen. He otaksuvat, että evankeliumin alkuperäinen loppu on kadonnut. He perustelevat näkemystään sillä, että hauras papyrus murtuu herkästi. Meidän päiviimme saakka on säilynyt papyruslehdille ja –kääröille kirjoitettuja antiikin ajan teoksia, joiden loppu on kadonnut.

Koska meillä ei ole varmuutta Markuksen evankeliumin alkuperäisestä lopusta, on suostuttava epävarmuuteen. Tässä monien rajallisuuksien maailmassa on kaikilla elämän alueilla, myös tieteessä, suostuttava siihen, että asioille ja ilmiöille ei aina löydy kiistatonta ratkaisua.

Emme tiedä millä tavoin Markuksen evankeliumi alkuaan päättyi. Kuvaus naisten järkytyksestä, vapisemisestä, pakenemisestä ja vaikenemisestä valaisee joka tapauksessa jotakin kovin keskeistä ja oleellista ylösnousemususkon perusteista. Luonnollinen reaktiomme Jumalan kutsuun on täydellinen sokeus.

Mikä sitten herättää uskon, jos ei tyhjä hauta eikä edes enkelin selitys. Ylösnousemususkon synnyttää ainoastaan elävän Jeesuksen kohtaaminen.

Arvelen, että jokainen Jerusalemin kävijä allekirjoittaa käsitykseni, että vierailu oletetuilla Jeesuksen tyhjillä haudoilla ei synnytä uskoa. Muita evankeliumeja mukailevissa Markuksen evankeliumin loppuun lisätyissä jakeissa kerrotaan, että Magdalan Maria uskoi ylösnousemukseen vasta sitten, kun hän sai kohdata Mestarinsa

kasvotusten. Samoin Jeesuksen oppilaat uskoivat vasta sitten, kun he kohtasivat kuolleista herätetyn kasvoista kasvoihin. Kaikki neljä evankeliumia todistavat yhtäpitävästi, että vain elävä Jeesus itse herättää ylösnousemususkon. Magdalan Maria ja muut naiset vapisivat tyhjällä haudalla tuonpuoleisen, pyhän Jumalan koskettamina. Heidän sisällään liikahti. Mutta vasta rakastavan, elävän Jeesuksen kohtaaminen vapautti, rohkaisi, poisti murheen ja synnytti ilon. Rakkaudessa ei ole pelkoa. Jeesuksen kosketus on tänäänkin rakkauden kosketus.

Moni totuutta janoava ihminen kyselee, miksi puolueeton tarkkailija ei pääse perille siitä, onko Jumala todella herättänyt Jeesuksen kuolleista. Joku voi myös kysyä, miksi Jeesus ilmestyi vain uskoville? Jos tunnet olevasi tällainen tarkkailija, niin ole vielä kriittisempi ja analyttisempi. Lue pääsiäisyön ilosanoma niin kuin se on kirjoitettu. Tällöin havaitset, että ne, joille Ylösnoussut Mestari ilmestyy, eivät ole uskovaisia. He ovat elämänsä perustan hukanneita, pohjansa kadottaneita, epätoivoisia miehiä ja naisia. Heidän uskonsa Jeesuksen asiaan on mennyt. Moni oli omin silmin nähnyt, kun Jeesus kuoli ristillä. He olivat menettäneet uskonsa. Jeesuksen usko heihin ei sammunut. Jeesukselle he ovat yhä ystäviä. Enkelin ilmoitus kertoo uskollisesta ystävydestä: ”Menkää nyt sanomaan hänen opetuslapsilleen, myös Pietarille: ”Hän menee teidän edellänne Galileaan. Siellä te näette hänet.” Mestari kutsuu niitä, jotka pakenivat, kun hänet pidätettiin. Aivan erityisesti, nimeltä mainiten hän kutsuu Pietaria, joka kielsi hänet. Hän lupaa kulkea edellä. Hän opastaa. Hän näyttää tietä. Hän armahtaa niitä, jotka käänsivät hänelle selkensä. Ne jotka lymyilivät, saavat kohdata Herran. Jeesus ei jätä ystäviään, vaikka he jättivät hänet. Hän avaa sokeiden silmät. Pitkäperjantain mustan yön lamaannuttamat kokevat kolmantena päivänä uuden alun. He saavat voiman, joka kantaa. He vievät ilosanomaa eteenpäin. Jeesus on Herra! Hän elää! Jumala on herättänyt hänet kuolleista.

”Kristus nousi kuolleista. kuolemallaan kuoleman voitti. Haudoissa oleville elämän antoi”. Pääsiäisen riemuviesti kuuluu tänään kaikkialla maailmassa. Miljoonat kristityt todistavat Herran kulkemisesta rinnalla, ihmeellisestä voimasta heikkoudessa, osallisuudesta elämän kipuihin, ilojen ja murheiden jakamisesta, läsnäolon kokemuksesta. Mestarin seurassa mittaamattoman raskaskin elämä saa mielen. Tulevaisuus avautuu uhkista huolimatta toivon tulevaisuutena.

Voimme yrittää kiteyttää pääsiäisen merkityksen. Voimme kuvata sitä uudeksi aluksi. Ilmaisut tavoittavat jotakin ja kuitenkin vain vähän. Mahdottoman tulemista mahdolliseksi ei voi tyhjentävästi kuvata. Jäämme ihmettelemään. Ihmettelystä nousee rukous, nöyrä pyyntö: ”Elävä Herra, tartu sinä käteeni ja taluta, kannaa ja kuljeta.”